AMAÇ

Bu prosedürün amacı; ..... Hastanesi'ndeki konsültasyon işleyişini düzenlemek, kaynaklanabilecek sorunları en aza indirmek için standart bir yöntem belirlemektir.

KAPSAM

Bu prosedür, konsültasyon faaliyetlerini kapsar.

SORUMLULAR

Poliklinik doktor, hemşire ve bilgi işlem personeli, yataklı servis ve acil servis doktor ve hemşireleri sorumludur.

TANIMLAR

Konsültasyon: Hastadan birinci derecede sorumlu hekimin, hasta izlemi sırasında değişik uzmanlık alanlarının görüş ve uygulamalarına gereksinim olduğuna karar vermesi durumunda ya da hastanın isteği ve hekiminin uygun görmesi durumunda başka bir uzmanlık dalından meslektaşına danışmasıdır.

Sorumlu Hekim: Hastanın tanı, tedavi ve takibinden birinci derece sorumlu olan uzman hekim

Konsültan Hekim: Sorumlu hekim tarafından istenen konsültasyonu yanıtlamakla sorumlu ve alanında bilimsel ve teknik bilgiye sahip olan hekim.

Konsültasyon Formu: Konsültasyon isteği ve sonucu ile ilgili bilgileri içeren hem sorumlu hekim hem de konsültan hekim tarafından açık ve net doldurulması gereken ve hastane güncel otomasyon sisteminde yer alan formu tanımlar.

5. UYGULAMA

Konsültasyonların Uygulanmasına Yönelik Kurallar

Sorumlu Hekimin Sorumlulukları

- Yatarak veya ayaktan tedavi alan hastalara ilişkin konsültasyon sürecinde konsültasyon isteği, yalnızca sorumlu hekim bilgisi ve onayı ile yapılır.
- Sorumlu hekim konsültasyon isteyebileceği gibi, hastanın da konsültasyon isteme hakkı vardır ve hastanın bu isteminin kabul edilmesi sorumlu hekimin insiyatifindedir.
- Konsültasyon istemleri hastane otomasyon sistemi üzerinden yapılır. Konsültasyon istekleri sözlü olarak yapılmamalıdır. Acil durumlarda sözlü konsültasyon isteğinde bulunulabilir ancak sonrasında sorumlu hekimin mümkün olan en kısa zamanda otomasyon sisteminden konsültasyon formunu doldurması gereklidir.

- Sorumlu hekim konsültasyon formunda hasta bilgilerini, konsültasyon isteme gerekçesini açık ve net bir şekilde belirtmeli, mümkün olduğunca kısaltma kullanmamalıdır. İstem notu hastanın hastalığıyla ilgili kısa bilgiyi ve konsültan hekimden hangi konuda görüş ve öneri istendiğine ilişkin bilgiyi içermelidir. Gerekçenin açık ve net olarak yazılması konsültan hekimin konsültasyona bilgi ve malzeme bakımından donanımlı gitmesine olanak sağlayacağı için zorunludur. Yeterli bilginin verilmemesinden dolayı konsültan hekimin gerekli hazırlıkla hastanın başına gidemediği durumlarda sorumluluk konsültasyonu isteyen hekime ait olacaktır. Sorumlu hekim hasta ile ilgili tıbbi bilgileri konsültan hekime aktarmakla yükümlüdür.
- Konsültan hekimin girişim yapması gereken durumlarda, sorumlu hekim uygun ortam ve koşulları sağlamalıdır.
- Sorumlu hekim, konsültan hekimin önerilerine uymak zorunda değildir. Ancak uymak istemediği noktaları gerekçelendirerek hasta izlem notunda belirtmelidir.
- Sorumlu hekim konsültasyon sonucu hakkında hastaya bilgi vermelidir. Bilgi verme sırasında, hastanın psikolojik durumunu dikkate almalıdır.
- Sorumlu hekim konsültasyonunun zamanında yapılmasını takip etmeli ve konsültan hekimin konsültasyon formuna yazdığı görüş ve önerileri **mutlaka okumalıdır.** Konsültasyon formunda, konsültan hekimin konsültasyonu tamamlamadığına ilişkin görüşü var ise bunu dikkate almalıdır.

Konsültan Hekimin Görevleri

- Klinikler, konsültasyon hizmetlerinin yürütülmesi için konsültan hekimlerini belirlemeli ve aylık listeler halinde iletişim bilgileri ile birlikte duyurmalıdır.
- Konsültan hekimler istenen konsültasyonları otomasyon sisteminden takip etmekle yükümlüdür.
- Konsültan hekim konsültasyon isteğine en kısa zamanda yanıt vermekle yükümlüdür. Konsültasyon formunu

dikkatle okumalı ve gerekli malzeme donanımı ile konsültasyona gitmelidir.
- Konsültan hekim konsültasyon sürecini sorumlu hekim ile iletişim halinde yürütmelidir. İletişim, hekimlik mesleği kurallarına uygun olmalıdır.
- Konsültan hekimler, değerlendirdikleri hastanın tanı ve tedavisinde kendi dallarını ilgilendiren tetkik veya tıbbi uygulama veya yatış önerilerinin sorumlu hekim tarafından kabul edilmesi halinde; bu işlemlerin gerçekleştirilmesine aracılık ederler.
- Konsültan hekim görüşünü konsültasyon formuna yazarak bildirmek zorundadır. Konsültasyon notu soruna yönelik açık, net ve ileriye dönük planları içerecek şekilde yazılmalıdır. Yazılan notlar gerektiğinde hukuki nitelik taşıyacağından, mümkün olduğunca kısaltmasız olmalıdır
- Sonuçlandırılmış bir konsültasyon notunda değişiklik yapılması gereken durumda, sorumlu ve konsültan hekimlerin Başhekimliğe birlikte imzaladıkları dilekçe ile başvurmaları gerekmektedir.

Değerlendirme ve İzlem

Konsültasyon Hizmetlerinin Değerlendirilmesi / İzlem

- Hastane yönetimi, düzenli ve gündemli toplantı yaparak konsültasyon hizmetlerinin işleyişini, sorun ve çözüm önerilerini değerlendirerek süreci izleyecektir.

- Hastane yönetimi tarafından izlenen konsültasyon hizmetlerinde sorun yaşanması durumunda, sorun ilgili uzman ile görüşülecek, gerekli olursa uyarılacaktır.

Poliklinik Konsültasyonları

- Konsültasyon hastanın başvuru nedeni olan hastalığıyla ilgili durumlar için istenmelidir. Diğer şikayetleri için, hastaya ilgili polikliniğe ayrıca muayene girişi yapması önerilmelidir.
- Konsültasyon istenen poliklinik kendi çalışma düzeni içerisinde mümkün olduğunca öncelikli aynı gün içinde değerlendirmelidir.
- Konsültan hekim gerekli gördüğü tetkik ve tedaviyi sorumlu hekime önerir; bu öneriye uymak sorumlu hekimin tercihine bağlıdır. Sağlık Uygulama Tebliğine göre klinik branşlarla sınırlanmış olan tedaviler için, reçete konsültan hekim tarafından yazılmalıdır.
- Acil müdahele gerektiği düşünülen hastada poliklinik başvurusu kapatılarak hasta Acil Servis'e yönlendirilir. Hastanın Acil Servis'e transferi ilgili hekimin başvurusu ile sağlanır.

Acil Servis Konsültasyonları

- Acil servis hastaları yerinde konsülte edilir. Özel ekipman gerektiren muayene ve müdahale için hastanın kliniğe gitmesi gereken durumda hasta, konsültan hekimin acil serviste değerlendirmesi sonrasında ilgili kliniğe gönderilir. Bu durumlar dışında hasta kliniğe gönderilmez.
- Birden fazla kliniği ilgilendiren ve acil servislerde çözümlenemeyen sorunlarda ayaktan tedaviden sorumlu Uzman Hekim veya mesai saati dışında Nöbetçi Uzman Hekim, ilgili kliniklerin sorumlularıyla görüşerek ve gereğinde çağırarak sorunun sonuçlandırılmasını sağlar.
- Başka sağlık kuruluşlarından ilgili klinik ile görüşülerek sevki kabul edilen hastanın acil tıp kliniğine girişi yapılır ve kabul eden klinikten konsültasyon istenir Sevki kabul eden klinik hastayı yatırmak ve/veya başvuruyu sonuçlandırmakla yükümlüdür.

Ameliyat Öncesi Konsültasyon

- Elektif Ameliyata girecek olgular anestezi hekimince konsülte edilerek ameliyata hazırlanmalıdır. Bu konsültasyon, yeni veya akut bir sorun gelişmediği takdirde bir ay süre ile geçerlidir.

Hastane Dışı Konsültasyonlar

- Başka hastaneden gelen konsültasyon istemlerinde, poliklinik veya acil servisten hastaneye giriş yapılarak hastane giriş numarası alınır

- İstem kağıdı Başhekim yardımcısı tarafından onaylanarak ilgili hekime yönlendirilir.

- Görevli doktor, klinik şefi veya idari şefe haber vererek konsültasyona gider.

Toplu Konsültasyon

- Toplu konsültasyon ile değerlendirilmesi gereken hastalar için sorunlu hekim, ilgili kliniklerin sorumluları ile görüşerek konsültasyon yerini ve saatini belirler.
- Toplu konsültasyona katılacak kliniklere ayrı ayrı konsültasyon gönderilir.
- Toplu konsültasyonu, katılan en kıdemli hekim yönetir.
- Konsültasyon sonucunda alınan karar metnini her hekim kendisi için açılan konsültasyon sayfasına yazar ve altına diğer konsültan hekimlerin adını da ekler.

Konsültasyon Sürecinin Hasta Bakım Sürecini Aksatmaması İçin Yapılması Gerekenler

- Servislerden yapılan konsültasyon isteklerinde konsültasyon istemi yapılacak hastanın doktoru veya servis hemşiresi tarafından konsültan doktor aranarak konsültan istemi sözlü olarak bildirilir
- Konsültasyon isteği yapan doktor otomasyon sistemi üzerinden istekler bölümündeki konsültasyon istek butonunu tıklayarak konsültasyon yazım alanına girer ve ilgili bölümleri eksiksiz doldurarak çıktısını alır, imzalar ve ilgili formu konsültasyon istemi yapılan birim ve doktora ulaştırmak üzere görevli personele verir
- Konsültasyon talebini alan ilgili doktor kendisine verilen konsültasyon istem formun cevap bölümünü hastayı muayene ettikten ve değerlendirdikten doldurur ve imzalar.
- Konsültasyon istemi ve cevabı net, anlaşılır bir tarzda ve okunaklı bir şekilde yazılı olarak yapılmalıdır. Konsültasyon cevabında hastaya verilecek tedavi, takip süresi, yatış veya taburculuk önerisi açık bir şekilde belirtilir.
- Konsültan hekim hastayı muayene edip ilgili konsültasyon istek formunu doldurduktan sonra otomasyon üzerinden de cevap yazısını bekletilmeden yazar ve konsültasyon işleyiş sürecini kapatır. Acil servisten yapılacak konsültasyon istemlerinde de öncelikle acil servis doktoru veya acil servis hemşiresi tarafından konsültasyon istenen doktor telefonla aranır ve bilgilendirilir
- Konsültasyon istemine ait bilgiler otomasyon üzerinden ilgili konsültasyon istem alanı doldurularak kaydedilir
- Acil servise konsültasyon için gelen konsültan hekim hastayı muayene eder gerekli tedavi ve önerilerinden sonra, bekletmeden konsültasyon karşımla ekranındaki cevap alanını doldurur ve konsültasyon istek- cevap sürecini tamamlar.
- Her ay sonunda yapılan Konsültan Hekim Çağrılış ve Varış Süreleri İndikatör Oranı hesaplamalarında ortaya çıkan çağrılış ve varış süresi arasındaki uzun saat farklılıklarının önlenebilmesi için konsültan hekimin hastayı muayene ettikten sonra, bekletmeden otomasyon üzerinden cevap yazısını yazması gerekir.
- Takip süresi uzayan veya yatış önerilen hastalar, ilgili branş hekimi tarafından 4 saat içinde yatırılmak zorundadır. Yatak yokluğundan dolayı hasta servise çekilemezse acil serviste bir geceyi geçen yatışlarda, acil servis doktoru hastanın yatacağı servise elektif hasta yatışı için otomasyon üzerinden yatış blokajı koymak zorundadır
- Yatış ve takiplerinde sorun olan hastalar ile ilgili gereken bilgi acil servis doktoru tarafından başhekimliğe sunulur
- Yaşamı tehdit eden acil durumlar ve acil servisten istenilen konsültasyonlar dışında, konsültasyon isteyen hekim "**Konsültasyon Formu**" nu tam, eksiksiz ve okunabilir şekilde doldurmakla yükümlüdür. Bu şekilde olmayan konsültasyon istekleri, konsültan hekim tarafından kanıtlanmak koşuluyla kabul edilmeyebilir.
- Konsültasyon istekleri "Konsültasyon Formu" ile yazılı yapılır. Mesai saati dışı ve tatil günleri de dahil olmak üzere "Konsültasyon Formu" konsültasyon isteyen hekim tarafından tam ve eksiksiz doldurulur. Konsültasyon gereksinimi olduğu durumlarda hekim tarafından konsültasyon istenen bölüm hekimi ile telefonla bağlantı kurulur. Konsültasyon acil serviste istenmiş ise, "**Acil Servis Hasta Değerlendirme ve Gözlem Formu**" nun konsültasyon bölümü hekim tarafından doldurur ve yine hekim tarafından konsültan hekim aranır. Konsültan hekimler ayaktan veya yatan hastalar için fark gözetilmeksizin tüm Acil Konsültasyon istemlerini, mesai saatleri içinde mümkünse anında, değilse talep ulaştıktan en geç 15 dakika içinde, mesai dışı saatlerde ise en geç 30 dakika içinde yanıtlamakla yükümlüdür. Kliniklerde acil durumlarda istenilen konsültasyonlar, hekim tarafından sözel yapılır ve 24 saat içinde yazılı hale getirilir. Acil Konsültasyon istekleri, hastanın tedavi eden doktoru ya da Yatan Hasta Sorumlu Doktoru tarafından Konsültan Hekim ile bizzat sözel biçimde görüşerek yapılır, takiben dokümante edilir. Ayaktan hastaların acil konsültasyon talebi durumunda hasta değerlendirmesi, uygun ise Konsültan Hekim'in Poliklinik Muayene Odası'nda, değilse Acil Bölümü Gözlem Odaları'nda gerçekleştirilir. Konsültasyon sorumluluğunu yüklenmiş olan doktorlar mesai saatleri içinde kesintisiz olarak telefonla ulaşılabilir ve hastaneye 30 dakika içerisinde ulaşabilir durumda oldukları sürece görevleri esnasında hastane binasının dışında olabilirler. Yatan hasta konsültasyonları, konsültasyon isteyen hekim ve konsültan hekim ile

birlikte hasta başında gerçekleştirilir.

İlgili Dokümanlar:

- Konsültasyon Formu
- Acil Servis Hasta Değerlendirme ve Gözlem Formu